

Oponentský posudek na diplomovou práci Bc. Martiny Viewegové:
Sny v kontextu biosyntézy
Katedra psychologie FF UK 2010

Autorka předkládá práci přiměřeného rozsahu i formálního zpracování. Téma je bezpochyby aktuální svým zaměřením na propojení psychiky a těla. Práce je svým způsobem novátorská, protože biosyntéza se dosud snům podstatnějším způsobem nevěnovala. Autorka se však domnívá, že je zde tedy nevyužitá oblast, která by měla být ku prospěchu biosyntézy a pochopitelně především klientům. Cílem práce je tuto potencialitu odkrýt, učinit zjevnou.

Práce je členěna obvyklým způsobem na část teoretickou (seznámení s tím, co je biosyntéza, přehled základních znalostí o spánku a snech, symbolika řeči snů a těla) a na část empirickou, na kterou navazuje diskuse, závěr a seznam literatury plus přílohy.

V úvodu autorka píše, že biosyntéza je jedním z psychoterapeutických přístupů zaměřených na tělo. Jako zdroje biosyntézy jsou (kap. 3) uvedené postupy W. Reicha, G. Boyesenové a A. Lowena. A dále již navazují vlastní témata biosyntézy. Jak je to tedy s postavením biosyntézy v rámci na tělo zaměřených terapií? V čem je biosyntéza jiná, samostatná, event. stejná?

V kapitole 3.2 si čtenář může uvědomit relevantnost tématu snu. V tzv. *shapingu* je klientovi přímo nabídnuta otázka „Jak můžu proměnit své sny v realitu?“ Kromě toho se v jiných aspektech biosyntetické práce hovoří např. o důrazu na „korunní čakru jako bránu mezi vlastní existencí a transpersonálním přesahem“ (25), o čakře třetího oka a s ní související spiritualitě a mystice (viz s. 25). Tuším, že zde se již pracuje s fantazií, představou, tedy svým způsobem s čímsi podobným snu. Tedy se ptám, jestli a jak autorka rozlišuje mezi sny v době spánku a sny ve smyslu snění, představ v době bdění. Později na začátku kap. 5 (Sny v biosyntéze a práce s nimi) zmiňuje autorka vedle nočního snu také životní sny (viz s. 59). Jak se pracuje v biosyntéze s životními sny? Obdobně jako s těmi nočními? Bohužel o tom v práci nic nenacházím. V kap. 5 (Sny) se autorka věnuje výhradně snům ve spánku („Sny jsou součástí lidského spánku“, píše se na s. 39). Nicméně je to pěkná kapitola, kde autorka neváhá konfrontovat své názory s názory Freuda, Junga aj. K tématu biosyntézy se autorka vrací přes kapitolu 6 (Symbolická řeč snů a těla). Tady autorka formuluje podnětnou myšlenku, že jak sen, tak i výchozí stav těla klienta jsou/mohou být symboly odkazující k nějakým klíčovým informacím, resp. ke smyslu.

Ve vlastním výzkumu zvolila autorka kvalitativní přístup. Rozhovory, které byly vedené s respondenty se děly přes elektronická média (email, skype apod.). To je určitě neotřelý přístup a důvody, které autorka uvádí, jsou srozumitelné. Současně si je však vědoma i rubu takového přístupu. Je to vlastně postup na pomezí rozhovoru a dotazníku. Jako drobné ujasnění bych rád věděl, jestli se to vždy dělo v reálném čase (kdy obě strany stále seděly u počítače), anebo (např. v případě emailu) přicházely odpovědi třeba až za několik hodin apod. Pro 14 respondentů autorka sestavila 20 otázek pokrývajících 4 tématické okruhy (viz s. 67-68). Výsledkem výzkumu je určitý přehled názorů frekventantů výcviku biosyntézy na význam snů a možnou práci s nimi. V event. dalším výzkumu by bylo jistě možné se ptát např. na efektivitu práce se sny ve výsledku terapie atp.. Toho všeho si je autorka vědoma.

Na s. 70-71 autorka přibližuje základy postupu zakotvené teorie, kterou zvolila, a uzavírá, že výslednou kategorií selektivního kódování je v daném případě „sen v kontextu biosyntézy“. Zde se ptám, jak k této kategorii dospěla? Analýzou dat (odpovědí respondentů), anebo si ji apriori stanovila? A ještě další otázka: kódování probíhalo odděleně podle jednotlivých otázek?

Práce splňuje požadavky kladené na práci diplomovou a doporučuji ji proto k obhajobě.

